

Utbildar vi för få infektionsspecialister?

En rad faktorer tyder på att behovet av specialister i infektionssjukdomar kommer att öka under de närmaste decennierna.

Att göra specialitetsvisa prognoser över framtida läkarbehov är inte lätt. Varje specialistförening med självaktning gör seriösa försök. Svenska infektionsläkarföreningen har sedan 1995 årligen, på ett noggrannare sätt än tidigare, gjort prognoser utifrån strukturerade enkäter till landets infektionskliniker. Resultaten har diskuterats vid årliga chefsmöten, där det dominerande temat allt sedan 1990-talets början varit sparbetning med åtföljande indragningar av i första hand utbildningstjänster (FV/ST). De flesta infektionskliniker, särskilt de utanför universitetssjukhusen, har arbetat med en stabil specialistkår utan nytillskott via specialistutbildning. Några av det antal som kunnat utbildas till infektionsspecialister har, i brist på specialisttjänst och med en profeta om osäker framtid inom specialiteten, sökt sig till angränsande specialiteter för dubbelutbildning.

Under det senaste året, när 1990-talets stora spariver inom sjukvården bedarrat, har man, särskilt inom specialiteter med övervägande akutsjukvård i sin verksamhet, blivit varse att minskning av antal läkartjänster inte självklart står i relation till sjukvårdens totala reduktion. Såväl 1998 års tjänsteenkät som praktisk erfarenhet från läkarbemanningen vid landets infektionskliniker har visat att en snabb ökning av infektionsspecialister är nödvändig.

För de verksamhetsansvariga kan bara beklagas att samma upptäckt gjorts inom många specialiteter. Redan har märkts en påtagligt kortare kö intresserade vikarier.

Författare

SETH-OLOF BERGQUIST

chefsöverläkare, infektionskliniken, Universitetssjukhuset MAS, Malmö, f d ordförande i Svenska infektionsläkarföreningen

ÅSA HALLGÅRDE

chefsöverläkare, infektionskliniken, Lasarettet i Helsingborg, f d sekreterare i Svenska infektionsläkarföreningen.

DEBATT

»Vi anser som angeläget att man specialitetsvis dels på regional nivå, dels på nationell nivå minst årligen gör prognoser för den egna specialistutbildningen.»

Situationen belyses också av en plötslig, mycket kraftig, ökning av tillgängliga ST-tjänster – ett förhållande som från särskilt kvalitets- och arbetsmiljösynpunkt måste hälsas med stor tillfredsställelse.

Vid de sju infektionskliniker i Södra sjukvårdsregionen finns i dag tillsammans 17 utbildningstjänster för blivande infektionsspecialister. Motsvarande antal 1995 och 1996 var 10. De diskussioner som förs vid halvårsvis återkommande regionala så kallade chefsöverläkarmöten har lett till den nuvarande dimensioneringen. Vi anser som angeläget att man specialitetsvis dels på regional nivå, dels på nationell nivå minst årligen gör prognoser för den egna specialistutbildningen. Inom Södra sjukvårdsregionen finns 22 procent av landets klinikanknutna infektionsläkartjänster, varför vi tror att det i Sverige i dag borde finnas 60–70 utbildningstjänster för blivande infektionsspecialister. Detta är nästan en fördubbling av de 35 som fanns 1998.

Prognosen bygger på flera faktorer

1. Ett framtida ökat behov av smittskyddsläkare, baserat på såväl åldersstrukturen i denna yrkesgrupp som den nyligen presenterade smittskyddsutredningen.
2. Ökande krav på hygienorganisationen med behov av sjukvårdshygienläkare.
3. Kommande brist på kliniska bakteriologer/virologer med behov av rekrytering från infektionsläkarkåren.
4. Större benägenhet även för läkare att pensionera sig i förtid.
5. Ökad önskan att ta ut jourkompensation i ledig tid.

De två sista punkterna tror vi är gemensamm för större delen av läkarkåren. •

TILLVÄXT

FAKTORER

Särtryck av en serie i Läkartidningen 1995

Alla kroppens celler reagerar på olika signalämnen i omgivningen, ämnen som styr deras fundamentala livsprocesser.

Dessa ämnen kallas kollektivt tillväxtfaktorer. En serie i Läkartidningen 1995 om dem speglar tendenser i dagens medicinska forskning och pekar på några tillämpningsområden.

Området är i början av en snabb utveckling och många produkter är under utprövning för klinisk användning.

Häftet omfattar 12 artiklar på sammanlagt 56 sidor + färgomslag. Priset är 90 kronor. Vid köp av 11–50 ex 82 kronor, vid högre upplagor 77 kronor/exemplar.

Beställer härmed

..... ex Tillväxtfaktorer

.....
Namn

.....
Adress

.....
Postnummer/Postadress

.....
Insändes till Läkartidningen,
Box 5603, 114 86 Stockholm

Märk gärna kuvertet
»Tillväxtfaktorer»

Telefax: 08-20 76 19